

- 24 SATA 31.01.2015.

Plin je opet skuplji: U tišini od Nove godine podignuli cijene

Od 2008. godine prosječna plaća u Hrvatskoj je porasla tek 500 kuna i u potpunosti su je pojeli viši troškovi režija i benzina. Plin ćemo godišnje plaćati 50-ak kuna više

Piše: [24sata](#)

Fotolia Ilustracija [Sljedeća slika](#)

Nije bilo nikakvih najava poskupljenja plina. Štoviše, bilo je i najava pojeftinjenja. A onda su građani ovaj tjedan dobili neugodnu obavijest s računima. Cijena je podignuta od Nove godine.

U zagrebačkoj Gradskoj plinari su nam potvrdili da su **cijene povišene za od 0,6 do 0,9 posto**. Regulatorna agencija je odlučila da od svakoga kubičnog metra plina više ostaje onima koji ga prodaju. Ista pravila vrijede i za sve ostale plinare u Hrvatskoj. U regulatornoj agenciji nam nisu na to odgovorili unatoč upitu. U zagrebačkoj Plinari nam nisu dali točan izračun koliko će se povećati računi. Grubi izračun pokazuje da će građani s prosječnom potrošnjom, nakon novog poskupljenja, platiti **50-ak kuna više ove godine**. Ne čini se puno, ali malim koracima cijena plina raste iz godine u godinu. Okvirni izračun na primjeru Zagreba pokazuje da se za plin godišnje moraju izdvojiti **oko 2500 kuna više nego 2008. godine**. Tad je prosječni godišnji trošak plina bio 3400 kuna, a ove godine će biti oko 5900 kn. Građanima ipak nije tolika razlika. Naime, u ovaj izračun uključeni su i veliki potrošači, odnosno tvrtke.

Uvedene su nove naknade, a najveći udar se dogodio sredinom 2012. godine, kad je Vlada odlučila podignuti cijenu plina za 22 posto. Građani sve teže mogu i uočiti poskupljenja jer zadnje dvije godine potrošnja se više ne obračunava po kubičnome metru. I u Ministarstvu gospodarstva su ostali zatečeni poskupljenjem, ali kažu da je to odluka Regulatorne agencije, na koju ne mogu utjecati. Ipak, **neslužbeno obećavaju da bi cijene plina trebale pasti od 1. travnja ove godine.**

- Rade se izračuni i ne možemo reći koliko točno bi trebalo biti pojeftinjenje. U svakom slučaju, vjerujemo da bi ono trebalo biti takvo da poništi i ovo poskupljenje i da plin bude jeftiniji - kaže nam izvor iz Ministarstva gospodarstva. Službeni odgovor je isto to potvrdio, ali je bio puno manje konkretan.

- Nakon smanjenja cijene električne energije u 2013. godini, padu cijena naftnih derivata u 2014. i u slučaju plina u 2015., pozitivni efekti mogu se možda očekivati već 1. travnja ove godine - odgovorio nam je glasnogovornik ministarstva Tomislav Cerovec. No podaci pokazuju da plin nije jedini koji je puževim korakom poskupio.

Za prosječnu potrošnju vode u Zagrebu, treba danas izdvojiti čak tisuću kuna više nego 2008. godine. Za struju oko 500 kuna više.

U vrijeme prije pada cijena benzina, na gorivo je odlazilo i do dvije tisuće kuna više godišnje. Prosječna plaća je istodobno porasla za 500 kuna mjesečno ili 6000 kuna godišnje. Samo trošak režija je to pojeo. S tim da su deseci tisuća ljudi od izbijanja krize ostali bez ikakvih primanja, a režije su i dalje morali plaćati. Ne čudi zato nagli porast ovrha i blokiranih građana koji ne mogu pokriti niti osnovne potrebe.

Voda, struja i plin porasli su svaki put po Vladinim odlukama. Za vodu su uveli dodatne naknade koje se plaćaju i ako se ne potroši ni kap. Za plin također. Struja je poskupila jer se govorilo da će HEP završiti u gubicima. A on je završio s milijardu kuna dobiti. Tek lani je pod snažnim pritiskom javnosti i tržišta, HEP odlučio spustiti cijenu struje za oko sedam posto. Mladena Novosela, šefa Samostalnih sindikata, čudi novo poskupljenje plina.

- Ne vidim niti jedan razuman razlog za rast cijena - kaže Novosel.

'Dizali su cijene kad je poskupljivao benzin, a sad ih ne misle spustiti'

Kilogram junećeg buta bez kostiju koštao je prije sedam godina 49 kuna. Danas mu je i najniža cijena pet kuna viša. Maslac, pakiranje od 250 grama, od 2008. godine je s 9,99 skočio na 17,49 kuna. Poskupjelo je i voće i povrće. Kilogram limuna bio je jeftiniji od pet kuna, danas prelazi šest. Tikvice su skuplje za oko četiri kune.

- Kad govorimo o komunalnim uslugama, vodi, javnom prijevozu, početkom 2012. godine bio je najintenzivniji rast cijena. Zbog enormnog rasta cijena naftnih derivata tad su se sustavno podizale cijene. Istodobno s tim prihodi građana padali su za 10-15 posto. Posljedica je bila smanjenje njihovih dnevnih rashoda za 30-ak posto. Paradoks je da sad, kad se cijena naftnih derivata spustila, nikome nije palo na pamet spustiti cijenu svojih usluga - govori sindikalist Mladen Novosel.

Potvrđuju to podaci Državnog zavoda za statistiku, koji prosječne prošlomjesečne cijene uspoređuju s cijenama u prosincu 2008. godine. Cijena povrća u tom je razdoblju porasla za

19,6 a voća za 11,7 posto. Kruh i žitarice skuplji su 9,1, a mlijeko, sir i jaja deset posto. Prosječna cijena piva viša je 26,8 posto. I odlazak u restorane i kafiće znatno je poskupio - za 9,5 posto. Pojeftinjenja su rijetka. Ulja i masti, prema podacima DZS-a, koštaju 13 posto manje.

- Veliko poskupljenje struje i plina 2012. za sobom je povuklo i druga poskupljenja, a primanja nisu rasla. Onaj novac koji su inače mjesečno izdvajali za hranu, morali su dati za plaćanje računa, prenamijeniti ga, a samim time i promijeniti životne navike - manje hrane, lošija hrana. Nekad su za hranu izdvajali oko 32 posto svog ukupnog budžeta, a danas je to palo ispod 29 posto - rekao je sindikalist Krešimir Sever.

Rast dolara opet gura poskupljenje goriva. Opet će biti devet kuna?

Jedna od pozitivnih vijesti ove godine bio je velik pad cijena goriva. Očekivalo se da će i nastaviti padati, ali one ponovno lagano rastu. Opravdanje vlasnici prodavači benzina pronalaze u jakom dolaru za koji kupuju naftu. Pa iako je cijena nafte još niska i iznosi oko 45 dolara, trebaju izdvojiti sve više kuna za kupnju dolara.

- Kada su derivati trebali pojeftiniti zbog velikog pada cijena nafte, naše kompanije su tvrdile da im treba i do tri mjeseca da se to prelije na tržište. Ali čim je dolar ojačao ove godine, odmah su podigli cijene - kaže Tin Bašić, osnivač **portala cijenegoriva.info** na kojem prate kretanje cijena na benzinskim crpkama.

Nakon zadnjeg poskupljenja, cijena najprodavanijeg eurosupera 95 je iznosila 8,62 kune, a dizela oko 8,13 kuna. Osim nelogičnosti s dolarom i brzim rastom cijena, Hrvatska je potpuno ovisna o zbivanju u svijetu i Europi. Primjerice, dolar i švicarski franak sada rastu jer će Europska banka upumpavati 60 milijardi eura na tržište.

- Očekivalo se da će cijena goriva u Hrvatskoj pasti i zadržati se na oko osam kuna. Ali zbog jakog dolara, proces je krenuo u suprotnom smjeru. Sada se očekuje da bi ona trebala biti oko devet kuna - objašnjava Bašić.

Kada je počela kriza prije šest godina, cijene goriva su počele letjeti u nebo. Jedan od razloga jest i što su investicijski fondovi i burzovni mešetari počeli prodavati dionice. I plasirati novac u kupnju nafte, zlata, dolara i švicarskog franka. Cijene goriva su zbog toga, ali i prilično visokih davanja u Hrvatskoj, narasle. Sada, kada je cijena nafte na svjetskim tržištima pala, ponovno jak dolar sprečava veće pojeftinjenje. Ako zbog velike količine novca zbog poteza Europske središnje banke investitori budu kupovali naftu, cijene će opet jako rasti.